

ב"ל (באר שבע) 3291-09 - כהן בנימין נ' בטוח לאומי-סניף באר שבע

בית דין אזורי לעבודה בבאר שבע

ב"ל 3291-09
03 ינואר 2013

לפני: כב' השופט יוחנן כהן

נציג ציבור מעבידים: מר ליאון מיוני

התובע: כהן בנימין, (-)
ע"י ב"כ: עו"ד לנג

הנתבע: בטוח לאומי-סניף באר שבע
ע"י ב"כ: עו"ד הילה גולן

פסק דין

1. תיק זה עניינו תביעה להכרה בפגיעת טנטון כ"פגיעה בעבודה".

2. במסגרת דיון בבית הדין הארצי לעבודה, בערעור שהוגש על פסק דין מיום **19/5/11**, הודיעו באי כוח הצדדים כי הם מקבלים את המלצת בית הדין הארצי, לפיה יוחזר התיק לבית הדין האזורי על מנת שישמעו ראיות בקשר לפניות בעניין הטנטון. להסכמת הצדדים ניתן תוקף של פסק דין והתיק הוחזר להמשך ההליכים בפנינו.

3. התובע הגיש תצהיר עדות ראשית מטעמו, אליו צירף מסמכים רפואיים כדלקמן: הפניה למחלקה לרפואה תעסוקתית מיום **21/11/07**, כרטיס ביקורים רפואיים מיום **19/11/07**, **21/11/07** ו-**26/11/07**, המלצת רופא המל"ל להכיר בפגיעת הטנטון ממנה סובל התובע מיום **2/12/09**; כמו כן צירף התובע תצהיר עדות ראשית של אשתו.

4. ביום **10/12/12**, נחקרו התובע ואשתו על תצהיריהם והצדדים סיכמו טענותיהם בעל פה במעמד הדיון.

טענות ב"כ התובע בסיכומיו

5. לעניין קיום פניות חוזרות ונשנות, די בשתי פניות של התובע, על מנת לעמוד בתנאי זה.

6. לעניין אותנטיות הפניות, משמיעת עדותו של התובע עולה תמונה של סבל מתמשך מצד התובע בשל הטנטון, כאשר התובע הסביר לבית הדין במספר הזדמנויות שלמעשה הרופאים אמרו לו באיזה שהוא שלב שאין פתרון לבעיה ולכן נמנע התובע מלהתלונן פעמים נוספות, משזו התמונה שהוצגה בפניו על ידי הרופאים.

7. התובע נשאל בחקירתו הנגדית לעניין מועד פנייתו למשרד עורכי דינו, כאשר מועד פנייתו למשרד הייתה לאחר שהתחיל להתלונן על ציפצופים באוזניים וטנטון, ולמעשה יש פניה אחת שהיא לאחר פנייתו למשרד עורכי דינו. יש ללמוד מכך שהתובע התחיל להתלונן על טנטון בפני רופאיו עוד לפני שהגיע למשרד עורכי הדין, שנית - הכלל המשפטי לפיו פניה לעורך דין עלולה להביא לדיון משפטי בנושא הפניות, לא שוללת את ספירת הפניות לאחר הפניה למשרד עורך הדין, אלא זה נתון לשיקול דעתו של בית הדין לאחר ששמע את התובע.

8. במקרה דנן, תלונתו של התובע נעשתה ימים ספורים לאחר שהגיע למשרד עורך דינו, ואף יתכן שהתור הוזמן קודם לכן, ולכן יש לקחת תלונה זו במסגרת התלונות לבחינת תביעתו.

9. לעניין טענת המל"ל בכל הנוגע לאיכות התלונות, הפנה ב"כ התובע לפסק דין איזיקאל בו בית הדין הארצי דחה את טענת המל"ל לעניין זה וקבע כי די בציון התלונה בגין טנטון, על מנת לעמוד בתנאי החוק לפגיעה הטיפקודית.

10. זאת ועוד, התובע טען כי ביום הדיון בבית הדין הארצי לעבודה, גילה שרופא המוסד אישר את תביעתו בגין הטנטון, ומסמך זה הוסתר מבית הדין.

טענות ב"כ הנתבע בסיכומיה

11. באשר לטענת ב"כ התובע כי המלצת רופא המוסד הוסתרה מבית הדין, טענה ב"כ הנתבע, שאין בגליונות אלו של ד"ר מיגל, כדי להעלות או להוריד בענייניו. מדובר במסמך טכני רפואי שיגרת, שהינו מסמך פנימי של המל"ל ואין ברישומיו ובהמלצתו של הרופא בכדי לחייב, שכן התביעה בדבר קיומן של פניות חוזרות ונשנות, הינה קביעה משפטית, בעוד שרופא המוסד בודק את העניין מבחינה רפואית.

12. תלונותיו של התובע אף שנרשמו ברשומות הרפואיות, לא לוו בהפניות כלשהן בבדיקות או בירורים ולא צוין בהם כל פירוט של הפרעה יומיומית או תיפקודית, ועל כן לא ניתן לראות בהם פניות איכותיות אשר יש שבהם כדי לבסס תביעה בגין טנטון.

מלבד מה שנרשם בשלושת הפניות הללו בנוגע לטנטון באוזניים, לא פירט התובע בפני הרופאים את כל מה שטען בתצהירו ובעדותו בבית הדין.

טענות התובע כי פירט בפני רופאיו את התלונות היותר ספציפיות בנוגע להפרעה תפקודית אוטנטית, ואלה לא נרשמו בכרטיסו הרפואי, הפנתה ב"כ הנתבע לפסק דין ברכליס, שם נתבע לעניין זה כי חזקה שרופאים מכבדים ומקיימים את הוראות חוק זכויות החולה בכל הקשור לרשומות רפואיות וכי ככלל רופאים מתעדים את תלונות המטופלים ואינם משלחים אותם באומנם כי אין ברצונם לשמוע תלונות נוספות בעתיד על מחלה או ליקוי.

13. אין להביא בחשבון את מרבית הפניות לטיפול הרפואי, נוכח היותן סמוכות זו לזו ומרוכזות בחודש אחד, וכן סמוכות להגשת התביעה ולקבלת הייצוג המשפטי, לעניין זה הפנתה ב"כ הנתבע לעב"ל 46932-12-10 **אברהם אבודרהם - המל"ל**.

14. ב"כ הנתבע הפנתה למוצגים נ/1 ו-נ/2, שהינו יפוי כוח אשר איננו חתום, לטענת ב"כ הנתבע התובע העיד שהוא פנה למשרד עורכי דינו במהלך חודש נובמבר 2007 ולא ידע לציין תאריך מדויק לפנייתו, אמנם ב"כ התובע הציג הסכם שכר טרחה עם תאריך 22/11/07, אולם לטענת הנתבע יפוי הכוח נחתם במועד קודם לכך בעצם כך שבתיק נמצאים שני יפויי כוח שאינם חתומים, מעידים על האותנטיות של התלונות.

דין והכרעה

15. סעיף 84 א(ב) לחוק קובע כלהלן -

"(ב) **רעש תמידי באוזניים (להלן - טינטון) עקב חשיפה לרעש, לא יוכר כפגיעה בעבודה אלא אם כן התקיים האמור בסעיף קטן (א), וכן כל אלה:**

(1) **כושר השמיעה בתדירויות הגבוהות פחת בשיעור של 25 דציבל לפחות בכל אחת מהאוזניים; לענין זה, "תדירויות גבוהות" - תדירויות של 3000 ו-4000 מחזורים בשניה;**

(2) **הטינטון תועד לראשונה ברשומה רפואית, לפני שהמבוטח חדל לעבוד בחשיפה לרעש מזיק;**

(3) **הפגיעה בתפקוד עקב הטינטון חייבה פניות חוזרות ונשנות לטיפול רפואי, שתועדו ברשומה רפואית."**

16. לאחרונה ניתן פסק דינו של בית הדין הארצי במסגרת עב"ל 31583-06-10 **המוסד לביטוח לאומי נ' גנאים פהד** (ניתן ביום 27.6.12). פסק הדין מסכם את ההלכות שנקבעו בפסיקה במהלך השנים ככל הנוגע להכרה בטנטון כפגיעה בעבודה ובין היתר

קבע בית הדין הארצי, ביחס לתנאי הקבוע בסעיף 84א(ב)(3), כדלקמן -

"פניות חוזרות ונשנות"

באשר לתנאי השלישי להכרה בטנטון כפגיעת עבודה, זה המוזכר בסעיף 84א(ב)(3),
"שהפגיעה בתפקוד עקב הטנטון חייבה פניות חוזרות ונשנות לטיפול רפואי שתועדו ברשומה רפואית", כאן יש לשים אל לב לנקודות הבאות:

א. הטנטון התמידי מקשה על חיי היום יום. משום כך הנחת המחוקק הינה, כי הסובל מטנטון אמת יתלונן בפני רופאו על סבלו.

לאור האמור יש לקבוע ככלל, כי עצם התלונה על טנטון מעידה על פגיעה בתפקוד, שהרי מדוע יפנה מבוטח לקבל מזור לליקוי אם אין הוא סובל מאותו ליקוי, והוא אינו מפריע לו ופוגע בתפקודו. לפיכך אין צורך שברשומות הרפואיות יינתן ביטוי מילולי ומפורש להפרעה בתפקוד.

ב. מהיות הטנטון תופעה מטרידה המקשה באופן מתמשך על חיי היום יום, הניח המחוקק, כי הסובל מאותה תופעה לא יסתפק בפניה חד פעמית לרופא, ומשום כך דרישתו באותו סעיף **"לפניות חוזרות ונשנות לטיפול רפואי"**, כתנאי להכרה בטנטון כפגיעה בעבודה.

ג. באשר לאותה דרישה של **"פניות חוזרות ונשנות לקבלת טיפול רפואי"**, יש ליתן הדעת לכך, שהיא באה, לאחר שלקוי השמיעה הוכר כפגיעה בעבודה, לאחר שכושר השמיעה פחת בשיעור של 25 דציבל בתדירויות הגבוהות, ולאחר שהטנטון תועד לראשונה לפני שהמבוטח חדל לעבוד בחשיפה לרעש מזיק.

משאלה הם הדברים, תכלית אותו סעיף לוודא אותנטיות תלונת הטנטון, אינה מצדיקה מבחן קשיח אלא מבחן גמיש, מונחה בין השאר, על פי אמות המידה הבאות:

ראשית - פניות חוזרות ונשנות לרופא בתלונת טנטון, סמוך לפני הגשת התביעה למוסד להכרה בטנטון כפגיעה בעבודה - מעלה חשש לגבי אותנטיות הפניות, שמא התביעה למוסד היא הורתן.

שנית - מאותו טעם, אין להתחשב, ככלל, בפניות לרופא בקשר לטינטון לאחר הגשת התביעה למוסד להכרה בטנטון כפגיעה בעבודה.

שלישית - ככלל, פניית מבוטח לרופא בתלונת הטנטון, ביצוע בדיקה במכון שמיעה עקב כך, וחזרה עם תוצאות הבדיקה לרופא; כלומר, השלמת הליך הברור הרפואי באופן האמור; ראוייה להחשב כפנייה אחת לטיפול בטינטון ולא **"פניות החוזרות ונשנות"**. זאת מחד. מאידך, די בשתי פניות בלתי תלויות זו בזו עקב תלונת הטינטון כדי שהמבוטח ייחשב כמי שעמד בדרישות הסעיף.

רביעית - אין לקבוע מראש כלל לגבי פרקי זמן שהחל מהם יעמוד או לא יעמוד המבוטח בתנאי הפניות החוזרות ונשנות ביחס למועד הגשת התביעה למוסד וביחס

לפרק הזמן בין פנייה אחת לשנייה. מרחק הזמן בין פנית טנטון אחת לשניה ובין שניהם למועד הגשת התביעה אינו בהכרח מעיד על אותנטיות התלונה ואינו מאבחן בהכרח בין תלונת אמת להתחזות.

חמישית - מבחן פורמליסטי של פערי זמן בין הפניות והתביעה למוסד - אפשר שיעמוד בו מי שאינו סובל מטנטון ולמד את דפוס מועדי הפניות והתביעה למוסד כפי שנקבעו בפסיקה ולא יעמוד בו הסובל מטינטון אמיתי שלא התלונן עליו על פי המתווה המוכתב מראש של המועדים. לפיכך ראוי קודם כל, שהמוסד יברר עם מגיש התביעה את הסיבה להגשתה במועדה ונסיבות הפניות הקודמות למומחים בעטייה ולא יידחה תביעה שכזו על הסף ללא בירורה. על ביה"ד מצידו, ככל שתדחה תביעה כזו על ידי המוסד, בנסיבות המתאימות בהתאם לשיקול דעת בית הדין האזורי, לקיים דיון הוכחות לגביה. באם יתקשה להשיב לשאלת אותנטיות הפניות ישקול בית הדין מינוי מומחה יועץ רפואי לבירור דעתו המקצועית לגבי הטינטון. בשלב זה ראוי, שהמומחה יישאל לגבי הקשר הסיבתי בין הטינטון לחשיפה לרעש מזיק. לא מן הנמנע שבתשובת המומחה יהיה כדי להשליך על בחינת מילוי התנאי בדבר אותנטיות הפניות. במקרה שכזה, אפשר שהמבוטח יופנה לבדיקת מאפייני טנטון באחד המוסדות המוכרים על מנת לבחון סממנים אובייקטיביים לתלונה הסובייקטיבית על הטינטון".

17. מהמסמכים הרפואיים של התובע עולה התמונה הבאה: התובע התלונן לראשונה על ליקוי שמיעה וטנטון ביום **12/11/07** בפני רופאת א.א.ג, ד"ר רובין מרינה, שם נרשם: **"ירידה בשמיעה באוזן חסיפה לרעש בעבודה טנטון באוזניים"**, בפניה הראשונה ניתנה הפנייה לבדיקת שמיעה; ביום **19/11/07** ביקר התובע שוב אצל ד"ר רובין מרינה, לאחר שביצע את בדיקת השמיעה, ונרשמה סיבת הפנייה: **"ירידה בשמיעה באוזן חסיפה לרעש בעבודה טנטון באוזניים"**.

ביום **26/11/07** מפנה ד"ר רובין מרינה את התובע לרופא תעסוקתי, ורשמה את סיבת הפנייה כדלקמן: **"ירידה בשמיעה באוזן טנטון באוזניים דו צדדי חסיפה לרעש בעבודה (מופנה לרופא תעסוקתי)"** (השגיאות במקור, י.כ.).

18. התיעוד הרפואי המפורט לעיל, אין די בו לטעמנו, כדי לענות על דרישות החוק בדבר פגיעה בתיפקוד אשר חייבה פניות חוזרות ונשנות וטיפול רפואי. מדובר בפניות המשתרעות על פני פרק זמן קצר ביותר, ואין בתיעוד הרפואי מעבר לתלונה סתמית על טנטון.

19. באשר למספר הפניות ומועדן נקבע, כי הפניות צריך שתהיינה על פני משך פרק זמן משמעותי, שאינו מתמצא בחודשים ספורים לפני הגשת התביעה למוסד (ר' עב"ל 325/08 המוסד לביטוח לאומי - שרלי בוחבוט, ניתן ביום 12/10/09; להלן: **"פסק דין שרלי בוחבוט"**). בענייננו מדובר בפרק זמן קצר, כאשר הראשונה מהן (12/11/07) התבצעה **כארבעה וחצי חודשים** בטרם הוגשה תביעת התובע לנתבע (2/4/08). אין

חולק על כך, שהפנייה מיום 26/11/07 נעשתה לאחר פנייתו של התובע למשרד עורכי דינו, וזאת כעולה מגליון שכר הטרחה עליו חתם התובע ביום 22/11/07. לענין זה כבר נקבע בדעת הרוב בפסק דין שרלי בוחבוט, הואיל וכל הפניות נעשו בתקופה של שלושה וחצי חודשים לפני הגשת התביעה וללא כל תלונה על תיפקוד - אין המדובר בתלונות אמיתיות ואותנטיות.

באשר לפסק הדין שהוזכר על ידי ב"כ התובע לענין **יובל מרדכי** (עב"ל 27546-04-11 **יובל מרדכי - המל"ל**), יש לציין כי שם התובע פנה לטיפול רפואי בענין הטנטון ביום 18/7/06 וביום 17/9/06, למעלה משנה לפני הגשת תביעתו למוסד לביטוח לאומי - 3/9/07, ולפיכך הנסיבות שם שונות מהמקרה דנן, שכן בעניינינו כל תלונותיו של התובע מרוכזות בחודש אחד - חודש 11/07, ארבעה חודשים וחצי בלבד לפני הגשת התביעה למל"ל. עם כל הכבוד, אין בהסבריו של התובע לענין אמירות רופאיו, אשר אינן עולות מתוך המסמכים הרפואיים, לכך שאין פתרון לבעיה, כדי לעמוד בתנאיו של סעיף 84א'(א)(ב)(3) לחוק. מסקנתנו כי פניותיו של התובע סמוך לפני הגשת התביעה למוסד להכרה בטנטון כפגיעה בעבודה - מעלה חשש לגבי אותנטיות הפניות.

20. בנוסף, יש לראות בביקוריו של התובע אצל ד"ר מרינה רובין וביצוע בדיקת השמיעה, **כפניה אחת**. על פי הקריטריונים שנקבעו בפסיקה, פנייתו הראשונה של התובע לרופא בתלונת הטנטון, הפניה לבדיקת השמיעה וחזרה עם תוצאות הבדיקה לרופאה נחשבות לפניה אחת ולא ל"פניות חוזרות ונשנות". ההפניה הנוספת לד"ר מרינה, נועדה לקבלת הפניה לרופא תעסוקתי. מעין בכל הפניות ניתן להיווכח כי מדובר בחזרה על אותן תלונות של התובע מהביקור הראשון.

עוד יוטעם כי פניותיו של התובע לד"ר מרינה לא כללו תלונות שיש בהן כדי להעיד על פגיעה בתיפקודו עקב הטנטון בכלל, ופגיעה בתיפקודו שחייבה פניות חוזרות ונשנות לטיפול רפואי בפרט. כל שנרשם הוא כי התובע סובל מליקוי שמיעה וטנטון ותו לא.

21. **סוף דבר - לאור כל האמור, ולאור האמור בסיכומי הנתבע - התביעה נדחית.**

22. אין צו להוצאות.

ניתן היום, כ"א טבת תשע"ג, (03 ינואר 2013), בהעדר הצדדים ויישלח אליהם.

יוחנן כהן, שופט

נציג ציבור- מעבידים
מר ליאון מיוני

קלדנית: רות רחמים.